



YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Deres ref.:
08/557-1 CH

Vår ref.:
227/128-08/dbj

Dato:
29. april 2008

Høringsvar- Forvaltningsreformen

- forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået

YS viser til utsendt høring om forvaltningsreformen fra Kommunal- og regionaldepartementet. Saken har vært til høring i YS sine medlemsforbund. YS vil komme med følgende synspunkter på forslagene:

Det fremlagte forslag til forvaltningsreform har vurderinger av 2 modeller – regionmodell der flere fylker utgjør en region, og en forsterket fylkesmodell.

Bakgrunnen for forvaltningsreformen er blant annet at "reformen skal sikre et levende folkestyre og sterke kommuner og robuste regioner som kan utnytte lokale og regionale fortrinn til beste for innbyggerne".

Forvaltningsstruktur

YS vil overordnet fremheve at endringen i dagens forvaltningsstruktur må skje på frivillig basis og understøttes av positive virkemidler som gir grunnlag for en forbedring av det offentlige tjenestetilbudet. YS er opptatt av at gode lokale prosesser må styre utviklingen i og mellom kommunene og fylkeskommunene. Vi er derfor tilfreds med at regjeringen har tatt til etterretning de synspunkter som eksisterer i dagens fylkeskommuner med hensyn til organisering og at den ikke ønsker å tvinge igjennom en større regionendring på tvers av fylkeskommunale ønsker.

Oppgavefordelingen

Når det gjelder oppgavefordelingen vil YS understreke betydningen av at innbyggerne sikres gode offentlige tjenester uansett hvor i landet de bor. YS vil også understreke behovet for at innbyggerne vet hvor de skal henvende seg for å få de tjenestene som tilbys av det offentlige. Ansvaret for at innbyggerne skal være sikret tilgang på offentlige tjenester bør derfor ligge nærmest innbyggerne uavhengig av hvem som faktisk leverer selve tjenesten. YS vil videre framheve betydningen av at oppgaver skal tilstrebes å bli løst på lavest mulige forvaltningsnivå. YS vil understreke at det ved den foreslåtte overføringen av

samferdselsoppgaver, næringsutvikling, maritim sektor, miljøvernoppgaver, landbruks- og kulturoppgaver fra statlig til fylkeskommunalt nivå må sørges for godt samarbeid med alle arbeidslivspartene i de berørte områdene. Når det gjelder overføring av ansvar og oppgaver på folkehelseområdet er vi noe usikre på effekten av denne overføringen all den tid utøvelsen av helsetjenester er lagt til primærhelsetjenesten i kommunene og spesialisthelsetjenesten i staten. Også mange andre velferdstjenester av stor betydning for forebyggende helsearbeider er lagt til kommunene. Vi vil derfor understreke at dette vil sette særlige store krav til god samhandling mellom alle forvaltningsnivåer for å sikre et velfungerende og vellykket folkehelsearbeid.

Utdanning og forskning

YS vil ha en sterk fagskoleutdanning med gode faglig miljøer. Vi mener at staten ved Kunnskapsdepartementet må ha ansvar for all fagskoleutdanning, på samme måte som de har ansvar for universiteter og høyskoler. YS mener at all tertiærutdanning skal behandles på samme måte og ha en statlig finansiering direkte over Statsbudsjettet. Finansieringen av fagskolen må derfor fortsatt skje over Statsbudsjettet.

Utdanningsmyndighetene har gått inn for at fagskolen skal være en tertiærutdanning som skal sidestilles med høyskole, selv om det nå legges opp til at utdanningstilbudene på høyskole skal bli mer akademiske og forskningsbaserte. I praksis erfarer vi imidlertid at fagskolen er en utdanning som "faller mellom to stoler" og blir liggende på et slags mellomnivå mellom høyskole og videregående opplæring. Vi opplever at fagskolen er lite kjent både blant målgruppen og arbeidsgivere. Dette gjelder spesielt innenfor helse- og sosialfaglige utdanninger. Studenter som fullfører videreutdanning på fagskole melder at de ikke får kompensasjon i form av lønn, og det er liten kjennskap til hva de enkelte tilbudene fører frem til. Fagskoleutdanningen innenfor helse- og sosialfag har generelt lav status og sidestilles ikke med videreutdanninger/ profesjonsutdanninger på høyskolenivå, verken blant målgruppen eller arbeidsgiver. Med bakgrunn i disse utfordringene mener YS det er et sterkt behov for at fagskolen inngår i en utdanningsstruktur som både er tydelig og konsistent. Skal fagskolen bevare sin status som tertiærutdanning, er det viktig at utdanningen har en sterk og tydelig forankring i Kunnskapsdepartementet på lik linje med andre tertiærutdanninger. YS mener derfor at forslaget om å overføre ansvaret for fagskolen til regionene blir et skritt i feil retning. Et slikt grep kan bidra til en mindre konsistent struktur og derigjennom skape en ytterligere forvirring rundt fagskolens status som en tertiærutdanning.

YS frykter at fagskolen lett kan bli en nedprioritert oppgave dersom de flyttes over til regionene. Dette kan få svært uheldige konsekvenser for fagskolens kvalitet, status og tilgjengelighet. I dag er ungdomsopplæringen med økt fokus på kvalitet, gjennomstrømning og individuelt tilpasset opplæring, den lovpålagte oppgaven i fylkeskommunen som har størst politisk prioritet. Hvis finansieringen av fagskolene overføres til regionene, kan de lett bli usynlige i en hektisk politisk hverdag.

YS mener bestemt at det bør være departementet som foretar prioriteringer av hvilke tilbud som skal få offentlig støtte. Dette bør sentraliseres og være i overensstemmelse med de statlige føringene som gis av satsingsområder for departementet.

YS er skeptisk til forslaget om at regionene får ansvar for å utvikle fagskoletilbudet i sin region. Studentene i fagskolen er voksne individer som selv velger hvor de ønsker å bo og studere, og bør ikke defineres inn som tilhørende i en bestemt region. Vi erfarer at søkere til fagskolene ofte søker seg til skoler i andre fylker. Fremtidig finansiering bør sikre at studenter kan søke seg hvor de vil i landet og til hvilken skole de ønsker. Pengene må følge studenten til skolen de velger. Det bør ikke være opp til regionen å avgjøre om studenten kan gå på skole i en annen region enn der de bor fordi dette inngår i rammetilskuddet. Det

har ikke blitt foreslått et slik ordning for annen tertiærutdanning. YS mener som nevnt at fagskolene må behandles likt med annen tertiærutdanning.

Samferdsel

Stortinget har allerede vedtatt at "øvrige riksveger" skal overføres fylkesregionene. YS mener at dette krever en avklaring av hva som skal klassifiseres som riksveger. Riksvegene har varierende standard, noen er i tillegg viktige transportkorridorer. Vi antar at en del av riksvegnettet må overføres til stamvegnettet.

Vi går ikke inn på vurderingene i avsnitt 4.3.1 når det gjelder regionmodellen, men vil peke på at også denne modellen peker på viktigheten av å beholde det meste av fagmiljøene samlet under statens vegvesen.

Ved en forsterket fylkesmodell vil statens vegvesen kunne opprettholde viktige fagmiljø. Dette avhenger av at fylkesregionene ikke bygger opp sine egne administrasjoner. Signalene fra de respektive fylkene er 2-sidige. Noen ønsker å bruke vegvesenets kompetanse, mens andre signaliserer at de vil bygge opp sine egne fagmiljøer. En oppbygging av fylkesregionale fagmiljø i tillegg til vegvesenets, vil sannsynligvis være lite hensiktsmessig. Det vil her være nødvendig med tydelige statlige føringer.

Trafikant- og kjøretøyområdet.

YS er enig i at trafikant- og kjøretøyområdet forblir et statlig ansvar og slutter oss til det som står under avsnitt 4.3.2. Vi vil imidlertid peke på siste avsnitt der det foreslås at regionene skal få større innflytelse i spørsmål knyttet til lokalisering og åpningstid. Det er viktig at distriktene blir hørt når det gjelder disse spørsmålene.

Interimsorganisasjon

Ved en forsterket fylkesmodell ser en ikke behov for en interimsorganisasjon. I forbindelse med overføring av oppgaver og behandling – eventuell overføring – av ansatte, er det viktig at dette gjennomføres av likeverdige parter.

Gjennomføring av reformen - år 2010

Det holdes fast på at reformen skal gjennomføres fra 1. januar 2010. I arbeidet fram mot 2010 må det gis rom for at en ikke kan få avklart alle problemstillinger og organisasjonsendringer innen 1. januar 2010. En forsvarlig saksbehandling tilsier at arbeidet med overføringer og organisasjonsendringer må kunne gis tidsfrister utover 1. januar 2010.

Med vennlig hilsen

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS



Tore Eugen Kvalheim
YS-leder